

Σημειώσεις: Ιωάννα Κανελλοπούλου

Το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης (Museum of Modern Art– MoMA) της Νέας Υόρκης ιδρύθηκε το 1929. Από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του συμπεριέλαβε και τη φωτογραφία τόσο στις συλλογές του, όσο και στις εκθέσεις που διοργάνωνε. Πολύ σύντομα, το 1940, η φωτογραφία αυτονομήθηκε καθώς ιδρύθηκε ξεχωριστό τμήμα αφιερωμένο σε αυτήν. Μέχρι σήμερα έχουν ολοκληρώσει τη θητεία τους τέσσερις Διευθυντές του Τμήματος Φωτογραφίας, οι οποίοι με τα κείμενα τους, τα βιβλία που εξέδωσαν και κυρίως με τις εκθέσεις που επιμελήθηκαν προέβαλαν τάσεις, καθιέρωσαν σύγχρονους τους φωτογράφους, ανακάλυψαν νέους, ανέδειξαν και επιβράβευσαν παλαιότερους που έμεναν στην αφάνεια επηρεάζοντας έτσι τη πορεία της αμερικάνικης, αλλά και της παγκόσμιας φωτογραφίας.

The Family of Man

- Θεωρείται από πολλούς ως η σημαντικότερη έκθεση φωτογραφίας που έχει διοργανωθεί ποτέ.
- Παρουσιάστηκε στο κοινό για πρώτη φορά στο MOMA το 1955, και στη συνέχεια περιόδευσε σε πάνω από 150 μουσεία σε όλο τον κόσμο, προσελκύοντας περισσότερους από 10 εκατομμύρια επισκέπτες.
- Σχεδιάστηκε και οργανώθηκε από τον Edward Steichen που ήταν επιμελητής εκείνη την περίοδο στο MOMA.
- Περιλάμβανε 503 φωτογραφίες από 273 φωτογράφους και 68 χώρες.
- Πρόκειται για φωτογραφίες ντοκουμέντου στην πλειοψηφία τους, που χωρίζονται σε 37 θεματικές ενότητες.

Η αρχική ιδέα της συγκεκριμένης έκθεσης είχε να κάνει με την παγκόσμια ειρήνη και την ισότητα των ανθρώπων.

Αυτές οι φωτογραφίες είναι ο καθρέφτης της μοναδικότητας του ανθρώπινου είδους και της ανθρωπότητας σε όλο τον κόσμο. Φωτογραφίες που τραβήχτηκαν σε διάφορα μέρη του κόσμου, απεικονίζοντας το φάσμα της ζωής, από τη γέννηση μέχρι το θάνατο.

Κάποτε περιγράφηκε από τους New York Times ως μια συλλογή που "συμβολίζει την καθολικότητα των ανθρώπινων συναισθημάτων"

The Family of Man - Η Οικογένεια του Ανθρώπου

Το εγχείρημα της ουμανιστικής φωτογραφίας «να εξηγήσει τον άνθρωπο στον άνθρωπο» και η ιδέα μιας παγκόσμιας οπτικής γλώσσας που θα επέτρεπε την επικοινωνία ανάμεσα στους λαούς, αποδείχθηκαν ολότελα ουτοπικές. Δεν είναι ίσως τυχαίο το ότι οι διαπιστώσεις αυτές άρχισαν να διατυπώνονται στον απόηχο μιας εντυπωσιακής σε μέγεθος και παρουσίαση φωτογραφικής έκθεσης, που προέβαλλε την ιδέα της ανθρωπότητας ως παγκόσμιας οικογένειας. Ήταν η «Οικογένεια του Ανθρώπου» (1955) που σύμφωνα με τα λόγια του επιμελητή της Edward Steichen είχε σκοπό να δείξει «πόσο όμορφη είναι η ζωή, πόσο υπέροχοι είναι οι άνθρωποι και πάνω απ'όλα πόσο όμοιοι είναι οι άνθρωποι σε όλα τα μέρη του κόσμου».

Για την έκθεση αυτή ο Edward Steichen συνέλεξε αρχικά περισσότερο από δύο εκατομμύρια φωτογραφίες, κράτησε περίπου δέκα χιλιάδες για να παρουσιάσει τελικά πεντακόσιες τρεις. Ανάμεσα σε αυτές ήταν φωτογραφίες γνωστών επαγγελματιών αλλά και ερασιτεχνών φωτογράφων. Άμεσες και σκληρές φωτογραφίες του Werner Bischof αποσκελετωμένων παιδιών από το λιμό του 1951 στις Ινδίες, αλλά και σκηνοθετημένα στιγμιότυπα του Robert Doisneau νεαρών ζευγαριών που φιλιούνται στους δρόμους του Παρισιού, φωτογραφίες του Eugene Smith και της Dorothea Lange αλλά και του Ansel Adams ή του Robert Frank.

Ο Steichen στήνει την έκθεση σε μακέτα

THE FAMILY OF MAN

Η έκθεση είχε τεράστια απήχηση, αφού υπολογίζεται πως την είδαν συνολικά δέκα εκατομμύρια επισκέπτες στις διάφορες χώρες που παρουσιάστηκε. Ως κορυφαία όμως πράξη της ιδεολογίας που υποστήριζε, ήταν αυτή που σήμανε την αρχή του τέλους της εποχής της αγνότητας της φωτογραφίας. Η συγκίνηση που προκάλεσε, δεν εμπόδισε την κριτική, πολλές φορές δριμύτατη, που κατήγγειλε και ανέδειξε το πρόβλημα της μεταχείρισης της φωτογραφίας.

Το 1994 η έκθεση μεταφέρθηκε μόνιμα στο κάστρο Clerveaux στο Λουξεμβούργο, τόπο καταγωγής του επιμελητή της Edward Steichen .